

جمع‌الجزایر ژاپن (به ژاپنی **日本**)، نیپون یا نیهون (**کشوری** در اقیانوس آرام در آسیای شرقی) است، که یکی از قدرت‌های اصلی اقتصادی جهان و سومین اقتصاد بزرگ جهان از نظر تولید ناخالص داخلی است) ۴۷۴/۵ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۰ به گزارش صندوق بین‌المللی پول^۴، (ژاپن یک کشور پادشاهی است که بر مبنای قانون اساسی ژاپن اداره می‌شود).

ژاپن کشوری کاملاً محصور شده در آب است که با مرزهای آبی با کشورهای چین، کره جنوبی، کره شمالی و روسیه همسایه است. این کشور در پایان جنگ جهانی دوم، تمامی متصرفات فراسوی دریایی خود، از جمله کشور کره را که در آن زمان ۴٫۵٪ درصد کل کشور را تشکیل می‌داد، از دست داد. وسعت کنونی ژاپن ۳۸۷۰۰۰ کیلومتر مربع است (کمتر از ایالت کالیفرنیا در آمریکا)،^۱ انتقال یافت. ژاپن با جمعیتی در حدود ۱۲۸ میلیون نفر دهمین کشور پرجمعیت جهان است. توکیو پایتخت ژاپن با بالغ بر ۳۵ میلیون نفر جمعیت از بزرگترین و گرانترین پایتخت‌های جهان است. ژاپنی‌ها کشورشان را «نیپون کوکو» خطاب می‌کنند که به معنی خاستگاه خورشید است. مطالعات باستان‌شناسی سابقه سکونت انسان در این کشور را از دوران پارینه‌سنگی پسین می‌داند. ژاپن کشوری کوهستانی است و بیشتر جزایر آن آتشفشانی و بشدت زلزله‌خیز است، آمار نشان می‌دهد که سالانه حدود ۱۵۰۰ زمین لرزه در ژاپن روی می‌دهد. کشور ژاپن عضو سازمان ملل متحد، جی‌۴، جی‌۸ و APEC است.^۲ ژاپن پنجمین بودجه دفاعی جهان را دارد (۶۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱) و چهارمین کشور صادرکننده در جهان (۷۶۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۰) و ششمین کشور بزرگ واردکننده است (۶۳۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۰).

در جنگ جهانی اول، ژاپن از متفقین بود و در جنگ جهانی دوم با متفقین می‌جنگید. پایان جنگ جهانی دوم برای ژاپن بسیار تلخ بود، آنها پس از جنگی دراز مدت در اقیانوس آرام، سرانجام پس از بمباران اتمی هیروشیما و ناگازاکی، بدون قید و شرط تسلیم شدند. برآیند این جنگ خانمان‌سوز برای ژاپن به اندازه‌های وحشتناک بود که بسیاری از تحلیلگران در توصیف آن، عبارت «به کلی ویران شده» را به کار بردند.^۳ ژاپن پس از اشغال توسط آمریکا، با یک برنامه پیگیر توسعه صنعتی به رشد اقتصادی چشمگیری دست یافت و به یکی از بزرگترین اقتصادهای دنیا و همچنین دومین قدرت صنعتی جهان بدل شد. این کشور همچنین از بزرگترین همپیمانان و شرکای تجاری آمریکا در قاره آسیا است.

کشور ژاپن به نسبت وسعتش از تراکم جمعیت بسیار بالایی برخوردار است، مساحت آن برابر است با ۳/۰ درصد کل مساحت دنیا که به صورت مجموعه‌ای از جزایر در جهت شمال شرقی - جنوب غربی بین ۳۵ تا ۴۵ درجه عرض شمالی گسترده شده و به شکل یک کمان در میان اقیانوس کبیر و دریای ژاپن محصور مانده است. وسعت ژاپن تقریباً به اندازه مساحت فنلاند (۳۳۸۰۰۰ کیلومتر مربع) و یا پاراگوئه (۴۰۶۰۰۰ کیلومتر مربع) است. در مقام مقایسه به طور تقریبی کشور ژاپن یک بیستم آمریکا، یک نهم هندوستان، یک و نیم برابر بریتانیا و چیزی کمتر از یک چهارم ایران است.

ژاپن مجموعه جزایری است که با طول زیاد از شمال به جنوب کشیده شده است؛ به همین خاطر آب و هوای مناطق گوناگون آن به شدت با یکدیگر مغایرت دارند و نیز دارای چهار فصل در سال است. مجمع‌الجزایر ژاپن بر روی محور تقریبی شمال - جنوب تا ۳۰۰۰ کیلومتر امتداد یافته است و به دلیل گستردگی طولی بسیار زیاد از تنوع آب و هوایی بسیار زیادی نیز برخوردار است. با وجود اینکه تمامی کشور معتدل است، شمال آن زمستانهای سرد و طولانی و پربرف دارد، در حالی که جنوب آن تابستانهای بسیار گرم و زمستان‌های معتدلی دارد. میزان بارندگی در ژاپن بطور متوسط سالیانه ۱۸۰۰ میلیمتر می‌باشد. ژاپن کاملاً در آب محصور شده است: وجود اقیانوس سبب شده است که در رژیم غذایی و اقتصاد مردم ژاپن ماهی نقش مهمی داشته باشد (بیشترین سرانه مصرف ماهی در جهان. از این رو ژاپن دارای مقام اول دنیا در زمینه شیلات است. با این حال به دلیل اینکه محصولات دریایی مهمترین ماده غذایی مردم ژاپن را تشکیل می‌دهد، از این لحاظ نیز کشور با کمبود و مشکل روبرو است. به طوری که اکنون شیلات و مواد غذایی بعد از نفت خام دومین اقلام وارداتی ژاپن را تشکیل می‌دهند. رشته کوه‌های آتشفشانی ژاپن اغلب دارای چشمه‌های آب گرم طبیعی هستند. این کشور در تابستان و پاییز اغلب شاهد گردبادهای عظیم و توفانهای شدید گرمسیری است. به دلیل مجاورت با اقیانوس زلزله‌های شدید زیرآبی می‌توانند در آنجا امواج عظیم و جنر و مدی ویرانگر به نام سونامی ایجاد کنند.

زبان مردم ژاپن «ژاپنی» است. این زبان اگرچه بسیاری لغات را از زبان چینی گرفته است، ولی با این وجود با زبان چینی هم‌ریشه نبوده و کاملاً متفاوت هستند. زبان ژاپنی، زبانی از شاخه ژاپنیک و از خانواده زبان‌های آلتایی است، و تنها زبان کره‌ای را می‌توان به آن نزدیک دانست.

هانامی (به ژاپنی: **花見 Hanami**) یا جشن شکوفه‌های گیلاس یکی از مراسم رایج در ژاپن است. هانامی در زبان ژاپنی به معنی «دیدن گل‌هاست». هانامی در هنگام شکوفایی شکوفه‌های ساکورا و با جمع شدن دوستان و بستگان به دور هم و گسترانیدن سفره زیر درختان ساکورا برگزار می‌شود.